

Liperin kunnan kannanotto Seudullisen joukkoliikennejaoston talousarvioehdotukseen 2027

Kunnanhallitus 21.09.2026 § 157

451/08.01.00.01/2026

Seudullinen joukkoliikennejaosto kokouksessaan 1.9.2025 § 23 on päättänyt pyytää Joensuun kaupunginhallituksen sekä Kontiolahden ja Liperin kuntien kannanotot vuoden 2027 seudullisen joukkoliikenteen talousarvioehdotuksesta viimeistään 25.9.2026 mennessä.

Joensuun seudun joukkoliikenne järjestetään yhteistoiminnassa Joensuun kaupungin, Liperin kunnan ja Kontiolahden kunnan kesken. Seudullisen yhteistyön tavoitteena on turvata toimivat joukkoliikennepalvelut, edistää kestäväää liikkumista sekä mahdollistaa työssäkäynti-, opiskelu- ja asiointiyhteydet kuntien sisällä ja välillä. Liperin kunta pitää myönteisenä sitä, että seudullista joukkoliikennettä on kehitetty pitkäjänteisesti viime vuosina. Palvelutasoa, reitistöä ja lippujärjestelmiä on kehitetty yhteistyössä kuntien kesken, ja joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat kehittyneet myönteisesti. Joukkoliikenne tukee kuntien elinvoima-, ilmasto- ja saavutettavuustavoitteita sekä vahvistaa koko Joensuun kaupunkiseudun toimivuutta.

Vuoden 2027 talousarvioesityksessä kuntien maksusuudet kasvavat edelleen. Liperin kunta toteaa, että joukkoliikenteen kustannuskehitys muodostaa kunnille merkittävän taloudellisen haasteen tilanteessa, jossa kuntataloutta rasittavat samanaikaisesti useat menopaineet ja talouden tasapainottamistarpeet. Liperin taloussuunnitelman 2026 valmistelussa myös joukkoliikenteen kustannusjaon vaikutukset on tunnistettu merkittäväksi epävarmuustekijäksi.

Liperin kunta tunnistaa, että kustannusten muodostumiseen vaikuttavat koko seudun joukkoliikennejärjestelmän kehittämistoimet eikä yksittäinen kunta voi yksin vaikuttaa yhteisen kustannusrakenteen kehitykseen.

Kuntien näkökulmasta kustannusten nousulle tulee löytää hillintäkeinoja ja kustannustenjakomallin toimivuutta on arvioitava nykyistä perusteellisemmin. Kuntien taloudellinen kantokyky ei mahdollista kuntaosuuksien jatkuvaa merkittävää kasvua ilman, että samalla tarkastellaan palvelutason, kustannustehokkuuden, matkustajamäärien kehityksen sekä kustannustenjakoperusteiden välistä kokonaisuutta.

Talousarvioehdotus vuodelle 2027 on kunnittain seuraava (alv 0):

	Joensuu	Kontiolahti	Liperi	Yhteensä
Hallinto	521 500	99 000	79 000	699 500
Liikennöinti	5 743 000	1 004 000	751 000	7 498 000
Yhteensä	6 264 500	1 103 000	830 000	8 197 500

Seudullisen joukkoliikennejaoston tarkemmat perustelut on esitetty liitteessä.

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa Joensuun seudun joukkoliikennejaostolle seuraavan lausunnon vuoden 2027 talousarvioesityksestä:

Liperin kunta pitää myönteisenä Joensuun seudulla toteutettua pitkäjänteistä joukkoliikenteen kehittämistyötä. Yhteistyöllä on onnistuttu parantamaan joukkoliikennepalveluiden saavutettavuutta, edistämään kestäväää liikkumista sekä vahvistamaan koko kaupunkiseudun työssäkäynti- ja asiointialuetta. Joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat kehittyneet myönteisesti, mikä osoittaa kehittämistoimien olleen perusteltuja.

Liperin kunta toteaa, että joukkoliikenteen kustannuskehitys on muodostunut kunnan talouden kannalta erittäin huolestuttavaksi. Liperin joukkoliikennekustannukset ovat nousseet vuoden 2026 alkuperäisestä 675 000 euron talousarviosta noin 795 000 euroon vuoden 2026 aikana, ja vuoden 2027 talousarvioesityksessä kustannusten arvioidaan kasvavan edelleen noin 835 000 euroon. Nousua olisi noin 160 000 euroa eli noin 24 prosenttia suhteessa vuoden 2026 alkuperäiseen talousarvioon.

Liperin kunta on huolissaan kustannusten nopeasta kasvusta. Kuntien taloudellinen toimintaympäristö on merkittävästi kiristynyt, eikä kuntien maksuosuuksien jatkuvaa kasvua voida pitää pitkällä aikavälillä kestäväenä ratkaisuna. Erityisen huolestuttavaa on, että samalla valmistelussa on ollut myös kustannustenjakoperiaatteiden muuttaminen tavalla, jonka on arvioitu kasvattavan Liperin kuntaosuutta edelleen merkittävästi.

Liperin kunta katsoo, että joukkoliikenteen kustannuskehityksen hillitseminen on välttämätöntä. Joukkoliikennejaoston tulee yhteistyössä jäsenkuntien kanssa valmistella konkreettiset toimenpiteet, joilla kustannusten kasvua voidaan hallita. Tarkastelussa

tulee arvioida ainakin kustannustenjakoperusteita, palvelutason kustannusvaikutuksia, liikenteen tehokkuutta, lipputulojen kehitystä sekä mahdollisuuksia lisätä muuta rahoitusta.

Liperin kunta edellyttää, että jäsenkunnille tuodaan vuoden 2027 aikana käsiteltäväksi selvitys ja toimenpideohjelma, jolla joukkoliikenteen kustannuskehitys saadaan nykyistä paremmin hallintaan ja kuntien maksuosuuksien ennakoitavuutta parannetaan.

Edellä esitetyin huomioin Liperin kunta antaa lausuntonsa Joensuun seudun joukkoliikennejaoston vuoden 2027 talousarvioesityksestä.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ote
Tiedoksi
Lisätietoja

Seudullinen joukkoliikennejaosto
Talouspalvelut
Talous- ja hallintojohtaja p. 050 439 8005